

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121507707
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:6121507707.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Vlasty Ondrejkovej, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XX/XX, XXX XX C., zastúpený: JUDr. Martin Ganczner, advokát, so sídlom Tajovského 6, 940 02 Nové Zámky, IČO: 42 117 097, o zaplatenie 14 515,22 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Csp/157/2021 – 265 zo dňa 28. 02. 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd r u š í rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Csp/157/2021 – 265 zo dňa 28. 02. 2024 a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 14 515,22 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplatenia a 6,49 % ročné úroky zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplatenia, najviac však do 15. 09. 2044, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9, § 489, § 565 Občianskeho zákonníka, § 7 ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom od 10. 06. 2013 do 20. 03. 2016, § 28 ods. 2 zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie, § 1 ods. 3, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01. 06. 2014 do 31. 08. 2014, § 503 ods. 1, ods. 3 Obchodného zákonníka a v časti trov konania s poukazom na § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručanou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 12. 10. 2021 v spojitosti s následnou opravou domáhal voči žalovanému zaplatenia 14 515,22 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplatenia a 6,49 % ročných úrokov zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplatenia, najviac však do 15. 09. 2044. V odôvodnení žaloby uviedol, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 0746412 5 03 bola s D. B., nar. XX. XX. XXXX, A. XX, XXX XX C. a žalovaným uzatvorená zmluva o úvere č. 0746412 5 03 zo dňa 27. 08. 2014, v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi a žalovanému medziúver č. 0746412 7 06 vo výške 13 200 eur. Dlžník a žalovaný sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 90,83 eura, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 19,44 eura a 6,49 % p. a. úrok za medziúver vo výške 71,39 eura, pričom sa uspokojovali v poradí úroky z medziúveru a vklady na konto sporenia. Žalobca z vkladu prijatého na konto stavebného sporenia preúčtoval na konto medziúveru časť, ktorá mu prináleží, t. j. úroky za medziúver. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v

súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Splátky boli splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru.

Dlžník a žalovaný porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 01. 03. 2019 žalobca vyzval dlžníka a žalovaného na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 21. 05. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom.

Dňa 31. 12. 2019 (správne malo byť 30. 12. 2019) bol zverejnením v Obchodnom vestníku č. OV 249/2019 vyhlásený konkurz na majetok dlžníka (D. B., nar. XX. XX. XXXX), sp. zn. 31OdK/269/2019 a dlžník bol oddlžený. Žalobca listom zo dňa 10. 08. 2021 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy, avšak bezvýsledne.

Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 569,93 eura so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 13 200 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavovalo po započítaní sumu 12 630,07 eura (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (21. 05. 2019) predstavovala sumu 13 657,29 eura, pozostávajúcu z istiny vo výške 12 630,07 eura a z nezaplatených 6,49 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 13 200 eur do 21. 05. 2019, spolu vo výške 1 027,22 eura. Žalobca ďalej uviedol, že si neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v celkovej výške 370 eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 21. 05. 2019 v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 (14 027,29 eura – 370 eur = 13 657,29 eura). Požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.17.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,49 % p. a. úrokom za úver a zároveň v zmysle čl. IX. bod 9.2. úročí celý zostatok dlhu vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 5 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 22. 05. 2019).

Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bol dňa 11. 05. 2020 na konto medziúveru prijatý výťažok z konkurzu vo výške 606,14 eura.

Žalovanú sumu vo výške 14 515,22 eura (vyčíslenú k 11. 05. 2020) žalobca špecifikoval a uviedol, že pozostáva:

- z istiny 12 023,93 eura, t. j. istina vo výške 12 630,07 eura znížená o výťažok z konkurzu vo výške 606,14 eura,

- nezaplatených 6,49 % p. a. úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (21. 05. 2019) vo výške 1 027,22 eura,

- 6,49 % p. a. úroku za úver od 22. 05. 2019 do 11. 05. 2020 vo výške 798,69 eura,

- 5 % p. a. úroku z omeškania od 22. 05. 2019 do 11. 05. 2020 vo výške 665,38 eura.

V uvedenej veci vydal súd v upomínacom konaní platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor. Namietal v ňom, že sa v spornej zmluve nachádzajú nekalé zmluvné podmienky a postup žalobcu bol v rozpore s právami spotrebiteľa. Namietal, že nikdy nebol oboznámený so všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby, že neprevzal sadzobník poplatkov pre fyzické osoby, tarify sporenia pre fyzické osoby a ani amortizačnú tabuľku pre medziúver a stavebný úver, a že tieto doklady nie sú ním podpísané. Ďalej namietal nedoručenie upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019 dlžníčke D. B., ale jej matke a tiež nedoručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 dlžníčke D. B., ktoré skutočnosti majú za následok, že nenastala splatnosť celého zostatku úveru. Ďalej uviedol, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 sú neplatnými právnymi úkonmi, pretože sú zmätočné, nejasné a nezrozumiteľné a nebol dodržaný procesný postup pre takéto úkony. Uplatnenú pohľadávku označil za nedostatočne špecifikovanú a pokiaľ ide o uplatnený úrok a úroky z omeškania namietal, že by bol ako spotrebiteľ sankcionovaný dvakrát, čo je nepripustné. V odpore tiež uviedol, že neprevzal žiadnu sumu z poskytnutého úveru, nevedel o úvere a ani si nepamätal, že by uzavrel úverovú zmluvu. Namietal, že dlžníčka D. B., jeho bývalá manželka, bola zamestnankyňou žalobcu a tak vyjadril podozrenie, že u žalobcu predmetný úver vybavila bez jeho vedomostí. Nárok žalobcu žiadal v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť.

4. Z dokazovania vykonaného oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, ako aj výsluchmi sporových strán a svedkýň E. F. a D. B., mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca (ako veriteľ) uzavrel so žalovaným (ako spoludlžníkom) zmluvu o úvere č. 0746412 0 03 (správne malo byť 0746412 0 03), ktorú veriteľ podpísal 21. 08. 2014 a spoludlžník dňa 27. 08. 2014. Súd poukázal na to,

že stavebný medziúver je úver poskytovaný stavebnými sporiteľňami a slúži na preklopenie časového obdobia do pridelenia cieľovej sumy na zmluve o stavebnom sporení. Po splnení všetkých podmienok (príspevky na stavebné sporenie a iné) pre pridelenie cieľovej čiastky sa medziúver zruší a stavebná sporiteľňa poskytne stavebný úver. Z uvedeného vyplýva, že medziúver má rovnaké znaky a účel ako stavebný úver, a preto sa riadi analogicky zákonom č. 310/1992 Z. z. o stavebnom sporení, ktorý v ustanovení § 7 ods. 3 v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o medziúvere stanovil, čo zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať. Keďže zákon o stavebnom sporení je lex specialis ohľadne právnej úpravy stavebných úverov, náležitosti zmlúv o medziúvere a stavebnom úvere sa riadia výlučne týmto zákonom. Aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je tak v prejednávanej veci vylúčená podľa jeho § 1 ods. 3 písm. b/, c/, d/. Zmluva o medziúvere uzatvorená medzi sporovými stranami obsahuje všetky náležitosti stanovené zákonom č. 310/1992 Z. z., a preto jej prípadná absolútna neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom neprichádza do úvahy.

V konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaný predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podpísal. Jeho obranu, že zmluvu nepodpísal, a že o nej nevedel, súd nemohol akceptovať. Z predložených listín, konkrétne z oznámenia Mesta G. H. zo dňa 14. 04. 2022 mal súd preukázané, že podpis žalovaného bol 27. 08. 2014 overený na Mestskom úrade v G. H. pod poradovým č. 9368. Je teda zrejmé, že žalovaný predmetnú listinu vlastnoručne podpísal. Súd mal za to, že uvedeným spôsobom bola pravosť podpisu žalovaného preukázaná a v rámci svojho tvrdenia žalovaný neuniesol bremeno tvrdenia a nepreukázal opak tejto skutočnosti. V konaní nebolo zistené ani preukázané, že podmienky, za ktorých uzavrel predmetnú úverovú zmluvu, ho obmedzovali vo výbere primeraných možností na prejavenie vôle, preto súd prvej inštancie prijal záver, že jeho prejavená vôľa bola slobodná. Z vykonaného dokazovania vyplýva aj právny záver, že žalovaný mal správnu a dostatočnú predstavu o dôsledkoch predmetného právneho úkonu (úverovej zmluvy), pričom v konaní nebolo preukázané, že by žalobca nejaký omyl vyvolal alebo o ňom vedel. Nemožno teda uvažovať o neplatnosti právneho úkonu s poukazom na ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 49a Občianskeho zákonníka. Predmetná úverová zmluva je jasná a zrozumiteľná po obsahovej stránke, bola vyhotovená v predpísanej písomnej forme, išlo o určitý a zrozumiteľný právny úkon, ktorý mal všetky náležitosti úverovej zmluvy. Pri posudzovaní platnosti tohto právneho úkonu z hľadiska toho, či vôľa žalovaného bola slobodná a vážna, súd prvej inštancie poznamenal, že žalovaný mal možnosť si predmetnú zmluvu v jej písomnom vyhotovení prečítať, pričom už z označenia tohto právneho úkonu mu muselo byť zrejmé, aké následky sú s ňou spojené. V priebehu celého konania nebola preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by spochybnila jeho spôsobilosť pochopiť obsah predmetnej zmluvy a nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že žalovaným prejavená vôľa nie je vážna alebo slobodná. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zosplatnenie úveru zo spotrebiteľskej zmluvy upravuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca z pohľadu súdu postupoval zákonným spôsobom. Listinnými dôkazmi preukázal, že žalovanému doručil jednak výzvu na zaplatenie dlhu v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatnením a pri rešpektovaní omeškania dlžníkov po uplynutí trojmesačnej lehoty so splatnosťou tej-ktorej splátky. K ďalším námietkam žalovaného, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé podmienky súd podotkol, že žalovaný neuviedol ani jednu zmluvnú podmienku, ktorá je neprijateľná alebo nekalá. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, súd uviedol, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo zasielané formou doporučených zásielok, a nie formou doporučených zásielok do vlastných rúk, preto prevzatie takejto zásielky oprávnenou osobou nie je pri takomto spôsobe doručovania vylúčené. Z predložených listín súd považoval za preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním svojho záväzku viac ako 3 mesiace, pričom nezrealizoval žiadnu úhradu v súvislosti s plnením jeho záväzku a tak žalobca zákonným spôsobom k 21. 05. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Rovnako súd neakceptoval ani obranu žalovaného, v zmysle ktorej je neprípustné jeho sankcionovanie aj formou úrokov a aj formou úrokov z omeškania. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020.

5. V prejednanom spore súd prvej inštancie považoval za zistené, že po počiatočnom riadnom platení vkladov na účet stavebného sporenia a splátok úrokov z poskytnutého medziúveru, dlžníci, teda aj žalovaný, prestali riadne a včas platiť v zmluvách dohodnuté splátky. Naposledy zaplatili v prospech účtu medziúveru dňa 06. 09. 2018 sumu 71,39 eura. Po vyhodnotení, že zmluvu o spotrebiteľskom

úvere treba považovať za platný právny úkon, že k zosplatneniu medziúveru došlo dňa 21. 05. 2019 zákonným spôsobom, žalobca zúčtoval sumu na účte stavebného sporenia v prospech účtu medziúveru a žalovanému vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi nesplatenú istinu medziúveru spolu s nesplatenými úrokmi 6,49 % ročne.

Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal výškou uplatneného nároku a v tejto súvislosti poukázal na žalobcom predložené listinné dôkazy. Dodal, že po zosplatnení úveru ku dňu 21. 05. 2019 bolo žalobcom zohľadnené, že na konto medziúveru bol prijatý výťažok z konkurzu, ktorý bol vyhlásený na majetok dlžníčky D. B., sp. zn. 31OdK/269/2019, zo dňa 19. 12. 2019 vo výške 606,14 eura. Na základe zúčtovaných transakcií na ťarchu a v prospech účtu medziúveru súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný. Odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vznikla žalovaným povinnosť vrátiť žalobcovi nesplatený úver s úrokmi a aj s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne až do zaplatenia. Súd v danom prípade neakceptoval tvrdenie žalovaného, že úroky popri úrokoch z omeškania vytvárajú nedôvodnú duplicitu a neprimeranú a zákonom nepodloženú finančnú záťaž žalovaných. Dôvodil tým, že súdna prax a odborná literatúra sa zhodujú v tom, že zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti, t. j. nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Kým povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzkov v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona, ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. I keď dlžník nie je v omeškaní so splnením dlhu, môže veriteľ požadovať dohodnuté úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj z pôžičky, kde neboli dohodnuté úroky.

Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že z obsahu uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevyplýva, že by si strany sporu pre prípad vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru dohodli platenie zmluvných úrokov len do dňa mimoriadnej splatnosti. Nie je zrejmé, z ktorého zákonného ustanovenia by mal daný právny záver vyplývať, keďže použitá právna úprava, ak to nevyklučuje osobitná dohoda zmluvných strán, vo všeobecnosti pripúšťa súbežné platenie zmluvne dohodnutých úrokov z úveru až do zaplatenia a zároveň aj platenie úrokov z omeškania, ak sa dlžník dostal do omeškania s platením dlhu. Podľa názoru súdu nemožno vychádzať z toho, že by došlo k dvojnásobnému zaťažovaniu spotrebiteľa v podobe úrokov z úveru a aj úrokov z omeškania, a že to zároveň znamená aj značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Spotrebiteľ si totiž musí byť vedomý toho, že v súlade so zmluvou o úvere pri riadnom splácaní úveru platí zmluvne dohodnuté úroky podľa znenia zmluvy až do zaplatenia celého dlhu a v prípade porušenia zmluvnej povinnosti splatiť dlh riadne a včas môže byť legálne postihnutý navyše aj úrokmi z omeškania až do dňa splatenia celej sumy úveru. Dlžník totiž používa peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom aj po lehote splatnosti a z princípu právneho inštitútu zmluvných úrokov vyplýva, že tieto dlžník spláca – ak niet iného dojednanie – až do dňa úplného splatenia dlhu, zatiaľ čo úroky z omeškania nastupujú (popri zmluvných úrokoch) len vtedy, ak sa dostane do omeškania, t. j. ak úver podľa zmluvy riadne nespláca. Odopretie práva na dojednané úroky spôsobuje používanie cudzích peňazí bezodplatne a je obmedzením vlastníckeho práva veriteľa v možnosti úžitku peňazí v rozsahu dohodnutom na začiatku zmluvného vzťahu, keď vyhlásením mimoriadnej splatnosti stráca síce dlžník možnosť splátok (v dôsledku ním zavineného konania, nesplácania úveru), ale veriteľ nezískava späť svoje peniaze ihneď, ale je obmedzený v dispozícii s nimi až do doby ich reálneho vrátenia.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich náhradu voči žalovanému vo výške 100 %.

6. Proti vydanému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

Poukázal na to, že v prejednávanej veci ide spotrebiteľský spor medzi žalobcom a žalovaným, a preto súd musí skúmať, či nedošlo k porušeniu práv spotrebiteľa. V spornej zmluve sa nachádzajú nekalé zmluvné podmienky a postup žalobcu bol v rozpore s právami spotrebiteľa. Žalovaný nebol nikdy oboznámený so Všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby, ktoré žalobca pripojil k žalobe, a ani ich nikdy neprevzal, tieto nie sú žalovaným podpísané, čo mali byť, ak by s nimi bol oboznámený. Aj ako príloha úverovej zmluvy sa uvádzajú „Všeobecné obchodné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby“, ktoré žalovaný neprevzal a nebol s nimi oboznámený, pričom názov prílohy

zmluvy sa nezhoduje s označením prílohy žaloby. Znenie formulárovej zmluvy nevedel žalovaný žiadnym spôsobom ovplyvniť, pretože zmluva bola vopred dodávateľom pripravená na podpis bez možnosti ovplyvnenia znenia zo strany spotrebiteľa. Ide o nekalú zmluvnú podmienku a neprijateľnú zmluvnú podmienku (§ 53 Občianskeho zákonníka), ktorej účinkom je, že na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či skutočne prevzal VOP, pričom vo svojich účinkoch táto zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, pričom nie je vylúčený stav, že VOP neboli spotrebiteľovi ani len poskytnuté na prečítanie. Na tieto neprijateľné a nekalé zmluvné podmienky žalovaný poukazoval už pred súdom prvej inštancie, avšak súd prvej inštancie sa touto argumentáciou nezaoberal a v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalovaný neuviedol ani jednu neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo však nie je pravda a v tomto smere je napadnuté rozhodnutie arbitrárne aj pre nedostatočné odôvodnenie, čím bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces. Nedoručenie upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019 a tiež nedoručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 dlžníčke D. B. má za následok, že nenastala splatnosť celého zostatku úveru, a preto nemohli nastať právne účinky uvedených listín a uvedený úver sa nemohol stať splatným. V danej veci ide o stav, kedy písomnosť bola doručená inej osobe ako je osoba adresáta a v tomto prípade je adresátom spotrebiteľ, preto súdom prvej inštancie uvádzaná judikatúra sa nevzťahuje na túto vec. Matka D. B. nemala oprávnenie na prevzatie uvedenej pošty, zrejme išlo o chybu doručovateľa, čo nemôže byť na neprospech spotrebiteľa.

Žalovaný ďalej namietal, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 sú neplatnými právnymi úkonmi, pretože sú zmätočné, nejasné a nezrozumiteľné a nebol ani dodržaný procesný postup na takéto úkony. Žiadosť o okamžité splatenie úveru bola učená podľa jej znenia v zmysle čl. IX ods. 11 VOP, pričom uvedené ustanovenie VOP obsahuje ustanovenia o zmenách zmluvy o stavebnom sporení a nie možnosti a postupe pri okamžitom splatení úveru. V uvedených listinách nie je jasne určité a zrozumiteľne uvedené, ktoré splátky neboli zaplatené a v akej výške. Takisto nie je zjavné, či bola dodržaná 3-mesačná lehota od poslednej splátky, ktorá by umožnila predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru.

Žalovaný považuje špecifikáciu pohľadávky za nejasnú, jej výpočet nesedí, pretože žalobcom uplatnený nárok nezodpovedá rozdielu medzi poskytnutým úverom a sumami zaplatených splátok. Navyše, súd sankcionoval žalovaného dvakrát, a to raz formou úroku z nezaplatennej sumy a raz formou úroku z omeškania, s čím sa žalovaný nestotožňuje a nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že ide o možný a zákonný postup.

Z vyššie uvedených dôvodov považuje žalovaný zmluvu o úvere za absolútne neplatnú. Záverom dodal, že je na dôchodku, nemá žiadny majetok a nie je schopný zaplatiť žalovanú sumu jednorazovo tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie, ktorý mohol rozhodnúť aj o povinnosti zaplatiť žalovanú sumu v primeraných splátkach vzhľadom na jeho zárobkové a majetkové pomery.

Odvolačiemu súdu preto navrhol, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo ho zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

7. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so všetkými tvrdeniami, na ktoré žalovaný poukazoval a vykonal všetky dôkazy potrebné na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 145/2011 zo dňa 16. 11. 2011, v zmysle ktorého všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Z obsahu podaného odvolania je jednoznačné, že sa žalovaný snaží iba oddialiť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z predmetného rozhodnutia.

Pre úplnosť žalobca k veci dodal, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti obsahujú všetky náležitosti vyžadované pre tento typ právneho úkonu. Špecifikovanie splátky, resp. splátok nie je zákonnou náležitosťou či už upozornenia alebo vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, a teda žalobca nemôže byť sankcionovaný za niečo, čo nie je zákonom stanovené ako povinnosť. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7CoCsp/4/2021 zo dňa 31. 03. 2022, podľa ktorého: „ ... nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného,

že výzvu zo dňa 15. 09. 2017 a predčasné zosplatenie úveru zo dňa 08. 11. 2017 treba považovať pre neurčitost' v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, pretože v nich nie je jednoznačne uvedené, pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ neuvádzajú, že veriteľ musí výslovne uviesť vo výzve na zaplatenie omeškaného dlhu, s ktorou splátkou je dlžník v omeškaní, resp. pre ktorú splátku vyhlásil splatnosť celého úveru.“ V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/14/2021 zo dňa 09. 06. 2021: „Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nevyplýva povinnosť, aby výzva, resp. upozornenie zo strany dodávateľa (veriteľa) aspoň 15 dní pred zosplatením celého úveru obsahovalo údaj alebo identifikáciu tej konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k uplatneniu práva dodávateľa (veriteľa) na zosplatenie úveru, pričom absencia tejto skutočnosti nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu.“ Rovnaké závery, že právny úkon nemožno považovať za dostatočne neurčitý, keďže upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neobsahuje splátku, pre ktorú sa mimoriadna splatnosť vyhlasuje, vyvodil vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/43/2022 zo dňa 26. 07. 2023: „Čo sa týka argumentácie žalovanej ohľadom absolútnej neplatnosti písomnosti žalobcu „Upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 O. z. s odkazom na jej podanie z 28. 09. 2021 a to, že vyčíslená dlžná suma žalobcom v predmetnej písomnosti bola uvedená ako „cca 155 322,11 eura“, a teda z nej nemohlo byť žalovanej objektívne zrejmé akú sumu mala žalobcovi uhradiť, aby nepristúpil k zosplateniu predmetného dlhu, uvedenú nepovažuje odvolací súd za dôvodnú. Odvolací súd poukazuje na to, že v upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 18. 09. 2017 žalobca vyzval žalovanú, aby uhradila dlžné splátky v zmysle zmluvy o úvere vrátane splátky za mesiac september 2017 bez špecifikovanej výšky tejto sumy, ktorú žalovaná s poukazom na jej povinnosť platiť splátky riadne a včas mala sama vedieť (resp. vedieť, s ktorými splátkami je v omeškaní a tieto uhradiť). Ustanovenie § 37 ods. 1 O. z. o určitosti, resp. zrozumiteľnosti právneho úkonu v tomto prípade aplikovať nemožno. Suma uvedená žalobcom v tomto upozornení je len orientačnou sumou celkového dlhu v prípade, že by žalovaná dlžné splátky neuhradila a žalobca by pristúpil k zosplateniu úveru dňa 30. 09. 2017.“ K stanoveniu lehoty na plnenie prvoinštančným súdom žalobca poznamenal, že bola stanovená v zmysle § 232 ods. 3 CSP zákona a žalobca má za to, že súd pri stanovení lehoty nevidel dôvody na určenie dlhšej lehoty, pričom žalovaný ani nepožiadaval o možnosť plniť žalovanú sumu v pravidelných mesačných splátkach. S poukazom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po jeho preskúmaní zistil, že vydaný rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

11. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v

takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

15. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

16. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný tak rozsahom odvolania, ako aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. V zmysle § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

17. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

18. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia je podstatná časť rozhodnutia. Je to tak najmä z hľadiska presvedčivosti, logickej konzistentnosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Medzi povinnosť súdu patrí aj povinnosť dbať na to, aby rozhodnutie bolo presvedčivé. Preto je potrebné uviesť, že existencia náležitostí rozhodnutia uvedených v § 220 CSP je dôležitým prostriedkom preskúmania správnosti rozsudku stranami a aj odvolacím súdom a je v súlade so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR.

19. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplata sumy 14 515,22 eura s 5 % ročnými úrokmi z omeškania zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplata a 6,49 % ročných úrokov zo sumy 12 023,93 eura od 12. 05. 2020 do zaplata, najviac však do 15. 09. 2044, a to titulom riadneho a včasného nesplata úverovej pohľadávky. Žalobca ako veriteľ uzavrel s dlžníčkou D. B. a žalovaným ako spoludlžníkom dňa 27. 08. 2014 zmluvu o úvere č. 0746412 5 03. Za žalobcu bola zmluva podpísaná dňa 21. 08. 2014, žalovaný zmluvu podpísal dňa 27. 08. 2014 s tým, že išlo o úradne overený podpis Mestom G. H., v osvedčovacej knihe evidovaný pod poradovým č. 9368. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie medziúveru pod č. 0746412 7 06 vo výške 13 200 eur. Úroková sadzba medziúveru bola 6,49 % p. a., výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru bola 71,39 eura, termín splatnosti splátok úrokov z medziúveru bol 15. deň v mesiaci a počet splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy 264. Úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných splátok medziúveru bola určená maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. Medziúver bol poskytnutý dlžníčke, ktorá mala uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení č. 0746412 5 03. Čerpanie poskytnutého medziúveru bolo realizované v dňoch 10. 09. 2014, 20. 10. 2014 a 22. 05. 2015. Termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru bol 15. 09. 2044. RPMN pri stavebnom úvere bola 2,96 % a RPMN pri medziúvere bola 6,83 %. Podľa zmluvy bola priemerná hodnota RPMN spotrebiteľských úverov za predchádzajúci kalendárny štvrtrok v SR stanovená MF SR ku dňu podpisu zmluvy 15,65 %. Celková výška medziúveru bola 13 200 eur a celková čiastka medziúveru, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola 33 155,27 eura. V bode III. bol špecifikovaný účel a dokladovanie účelu úveru a bolo v ňom uvedené, že účelom úveru sú stavebné úpravy, modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich. Bod IV. upravoval obdobie nároku na čerpanie úveru a podmienky čerpania, bod V. upravoval úročenie, splatnosť a splácanie, bod VI. upravoval zabezpečenie úveru. Bod VII. obsahoval vyhlásenia, ďalšie povinnosti a osobitné ustanovenia. V bode VIII. boli upravené poplatky a náklady. V bode IX. bolo

upravené omeškanie, v bode X. bola upravená mimoriadna splatnosť, odstúpenie od zmluvy, výpoveď zmluvy. Bod XI. obsahoval záverečné ustanovenia. Účastníci zmluvy písomne potvrdili, že prílohou zmluvy boli: amortizačná tabuľka, predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, všeobecné obchodné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby a sadzobník poplatkov pre fyzické osoby.

Okresný súd Nitra uznesením sp. zn. 31OdK/269/2019 zo dňa 19. 12. 2019 vyhlásil konkurz na majetok dlžníčky D. B., nar. XX. XX. XXXX a začal hlavné insolvenčné konanie. Podľa V. výroku predmetného rozhodnutia oddlžil dlžníčku tak, že ju zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. Predmetné rozhodnutie bolo uverejnené v Obchodnom vestníku č. 249/2019 dňa 30. 12. 2019.

Žalobca pripojil k žalobe amortizačnú tabuľku pre medziúver a stavebný úver pri zmluve číslo 0746412 5 03 s predpokladaným dátumom splatenia 30. 09. 2044. Celková čiastka, ktorá mala byť zaplatená spotrebiteľom vo výške 33 155,27 eura, pozostáva z istiny 13 200 eur, úrokov 19 778,87 eura, poplatku za spracovanie úveru 158,40 eura a pomernej časti poplatku za uzatvorenie zmluvy 18 eur. Amortizačná tabuľka pri jednotlivých rokoch 2014 - 2044 obsahuje vo fáze medziúveru stav účtu, splátky spolu, splátky istiny, splátky úrokov, splátky poplatkov, nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy a nakoniec aj vyplatený spotrebiteľský úver. Amortizačná tabuľka pri jednotlivých rokoch obsahuje vo fáze úveru stav účtu, splátky spolu, splátky istiny, splátky úrokov, splátky poplatkov. Súčasťou amortizačnej tabuľky je aj uvedenie predpokladov, ktoré použil veriteľ na výpočet RPMN medziúveru a stavebného úveru.

Listom zo dňa 01. 03. 2019 označeným ako upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení číslo 0746412 5 03 a zmluvy o medziúvere číslo 0746412 7 06, že dňa 22. 03. 2019 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam nedošlo k uhradeniu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac marec 2019. Pri účte stavebného sporenia bola vyčíslená celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov na mínus 442,76 eura. Obaja dlžníci, teda aj žalovaný, boli upozornení, že ak do 22. 03. 2019 nedôjde k úhrade, bude im zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s vyčíslením celkovej dlžnej sumy v približnom rozsahu 13 802,55 eura a vec bude riešená súdnou cestou. Predmetný list bol doručený žalovanému dňa 06. 03. 2019.

Listom zo dňa 21. 05. 2019 označeným ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení číslo 0746412 5 03 a zmluvy o medziúvere číslo 0746412 7 06, podľa ktorého je žalobca ako veriteľ oprávnený podľa všeobecných podmienok jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru za stanovených podmienok. Pretože dlžníci, teda aj žalovaný, porušili dohodnuté povinnosti a sú v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, žalobca týmto oznámil, že ku dňu 21. 05. 2019 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru a zároveň boli dlžníci, teda aj žalovaný, vyzvaní na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá k 21. 05. 2019 predstavovala sumu 14 027,29 eura. Zároveň im bolo oznámené, že v zmysle zmluvy o úvere a platných právnych predpisov, odo dňa nasledujúceho po dni, kedy nastala mimoriadna splatnosť úveru, žalobca účtuje okrem zmluvne dohodnutého úroku za úver z istiny aj zmluvne dohodnutý úrok z omeškania z celého zostatku dlhu. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanému doručené dňa 28. 05. 2019.

Žalobca pripojil k žalobe aj výpis z účtu zosplatneného medziúveru, pri čísle zmluvy 0746412 7 06 a dátume vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 21. 05. 2019. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlžná suma predstavovala celkom 13 657,29 eura (z toho istina sumu 12 630,07 eura a nezaplatené úroky z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sumu 1 027,22 eura). V období po zosplatnení úveru ku dňu podania žaloby na súd sa dlžná suma zvýšila na sumu 14 515,22 eura, z čoho istina predstavovala sumu 12 023,93 eura, nezaplatené úroky z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sumu 1 027,22 eura, nezaplatené úroky z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti sumu 798,69 eura a nezaplatené úroky z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti sumu 665,38 eura.

Zo žalobcom predloženého výpisu z účtu stavebného sporenia pod č. 074612 5 03 je zrejmé, že nasporená suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t. j. ku dňu 21. 05. 2019, zodpovedala sume 569,93 eura.

20. Žalovaný vo svojom odvolaní primárne namietal, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal nekalými zmluvnými podmienkami, na ktoré poukazoval už v rámci prvoinštančného konania, len sa obmedzil na konštatovanie, že žalovaný žiadnu neprijateľnú podmienku neuviedol, čo nie je pravda, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie v tomto smere arbitrárne pre

nedostatočné odôvodnenie. Poukázal na to, že nebol oboznámený so Všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby, ktoré žalobca pripojil k žalobe, a ani ich nikdy neprevzal a nepodpisal. Ako príloha úverovej zmluvy sa uvádzajú „Všeobecné obchodné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby“, ktoré žalovaný neprevzal a nebol s nimi oboznámený, pričom názov prílohy zmluvy sa nezhoduje s označením prílohy žaloby. Znenie formulárovej zmluvy nevedel žiadnym spôsobom ovplyvniť, pretože zmluva bola vopred dodávateľom pripravená na podpis bez možnosti ovplyvnenia znenia zo strany spotrebiteľa. Podľa názoru žalovaného ide o nekalú zmluvnú podmienku a neprijateľnú zmluvnú podmienku (§ 53 Občianskeho zákonníka), ktorej účinkom je, že na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či skutočne prevzal VOP, pričom vo svojich účinkoch táto zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, pričom nie je vylúčený stav, že VOP neboli spotrebiteľovi ani len poskytnuté na prečítanie.

K predmetnej odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že je pravdou, že odporca už v podanom odpore proti platobnému rozkazu vo všeobecnosti namietal, že sa v zmluve nachádzajú nekalé zmluvné podmienky, bližšie ich však nekonkretizoval, pričom až v podanom odvolaní uviedol, že na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či skutočne prevzal VOP, pričom vo svojich účinkoch táto zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a nie je vylúčený stav, že VOP neboli spotrebiteľovi ani len poskytnuté na prečítanie. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že zo žiadneho ustanovenia úverovej zmluvy nevyplýva povinnosť spotrebiteľa preukazovať prevzatie VOP. Ich prevzatie žalovaným možno vyvodiť zo záverečných ustanovení spoludlžníkom vlastnoručne podpísanej úverovej zmluvy, v zmysle ktorých prílohy zmluvy o úvere tvoria amortizačná tabuľka, predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, všeobecné obchodné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby a sadzobník poplatkov pre fyzické osoby. Odvolací súd preto považoval túto odvoláciu námietku za účelovú a zjavne nedôvodnú.

21. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019 a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019 sú neplatnými právnymi úkonmi, pretože sú zmätočné, nejasné a nezrozumiteľné a nebol dodržaný ani procesný postup na takéto úkony. V uvedených listinách nie je jasne, určite a zrozumiteľne uvedené, ktoré splátky neboli zaplatené a v akej výške. Takisto nie je zrejmé, či bola dodržaná 3-mesačná lehota od poslednej splátky, ktorá by umožnila predčasnú mimoriadnu splatnosť úveru.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že totožné námietky uplatnil žalovaný už pred súdom prvej inštancie, ktorý v tejto otázke dospel k záveru, že žalobca postupoval zákonným spôsobom a listinnými dôkazmi preukázal, že žalovanému doručil jednak výzvu na zaplatenie dlhu v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jednorazovým zosplatením a pri rešpektovaní omeškania dlžníkov po uplynutí trojmesačnej lehoty so splatnosťou tej-ktorej splátky. K námietke žalovaného, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru súd uviedol, že upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bolo zasielané formou doporučených zásielok, a nie formou doporučených zásielok do vlastných rúk, preto prevzatie takejto zásielky oprávnenou osobou nie je pri takomto spôsobe doručovania vylúčené. Z predložených listín súd považoval za preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splácaním svojho záväzku viac ako 3 mesiace, pričom nezrealizoval žiadnu úhradu v súvislosti s plnením jeho záväzku, a tak žalobca zákonným spôsobom k 21. 05. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Podľa názoru odvolacieho súdu z uvedeného odôvodnenia nemožno žiadnym výkladom vyvodiť, že žalobca postupoval zákonným spôsobom, nakoľko v ňom absentujú právne významné skutočnosti, ktoré by takémuto záveru nasvedčovali.

Súd prvej inštancie v rámci svojich skutkových zistení v bodoch 7.8 a 7.9 rozsudku uvádza, že listom zo dňa 01. 03. 2019 označeným ako upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení č. 0746412 5 03 a zmluvy o medziúvere č. 0746412 7 06, že dňa 22. 03. 2019 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam nedošlo k uhradeniu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac marec 2019. Pri účte stavebného sporenia bola vyčíslená celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov na mínus 442,76 eura. Obaja dlžníci, teda aj žalovaný, boli upozornení, že ak do 22. 03. 2019 nedôjde k úhrade, bude im zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s vyčíslením celkovej dlžnej sumy v približnom rozsahu 13 802,55 eura a vec bude riešená súdnou cestou. Predmetný list síce bol žalovanému doručený dňa 06. 03. 2019 (doručenka na č. I. 21), absentuje v ňom však uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ zamýšľa úver zosplatiť.

Listom zo dňa 21. 05. 2019 označeným ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobca adresoval žalovanému oznámenie ohľadom zmluvy o stavebnom sporení č. 0746412 5 03 a zmluvy

o medziúvere č. 0746412 7 06, podľa ktorého je žalobca ako veriteľ oprávnený podľa všeobecných podmienok jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru za stanovených podmienok. Pretože dlžníci, teda aj žalovaný, porušili dohodnuté povinnosti a boli v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení a úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, žalobca týmto oznámil, že ku dňu 21. 05. 2019 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru a zároveň boli dlžníci, teda aj žalovaný, vyzvaní na vrátenie celej dlžnej sumy vrátane príslušenstva, ktorá k 21. 05. 2019 predstavovala 14 027,29 eura. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo doručené žalovanému dňa 28. 05. 2019 (doručenka č. I. 26). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že rovnako ako v upozornení zo dňa 01. 03. 2019 aj v predmetnom oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru absentuje uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ k predčasnému zosplatneniu úveru pristúpil. Hoci ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka explicitne neupravujú ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, nemožno opomenúť všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, v zmysle ktorých musí byť právny úkon aj dostatočne určitý, inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa názoru odvolacieho súdu je pre uplatnenie práva veriteľa prezumovaného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka formou jednostranného právneho úkonu nevyhnutné, aby veriteľ dostatočne určito identifikoval splátku, ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie totiž nemožno relevantne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Je potrebné si uvedomiť, že právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vzniká veriteľovi iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň 3 mesiace a súčasne upozorní dlžníka (spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Uvedená lehota pritom musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti rozhodnej splátky zakladajúcej právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. 01. 2024 uviedol, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“ Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 06. 06. 2024 vyplýva, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatniť celý dlh... Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený...“ Záverom odvolací súd poukazuje na jedno z posledných uznesení Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberá touto problematikou (sp. zn. 6Cdo/152/2022 z 13. 02. 2025), v zmysle ktorého bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je úkon zákon obchádzajúci (nakoľko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti nepreskúmateľný, keďže z neho nie je zrejmé, na základe akej právnej úvahy prvoinštančný súd vyhodnotil, že žalobca zákonným spôsobom k 21. 05. 2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

22. Ďalšie odvolacie námietky žalovaného sa týkali nedoručenia písomností dlžníčke Vere Bédiovej (upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 01. 03. 2019, ktoré v mene dlžníčky prevzala

jej matka a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 21. 05. 2019), ktoré mali mať za následok, že nenastala splatnosť celého zostatku úveru, ako aj nejasností v špecifikácii dlžnej pohľadávky vyčíslenej ku dňu 21. 05. 2019 s prihliadnutím na sumy zaplatených splátok a „dvojité“ úročenie dlžnej sumy úrokom z nezaplatenej sumy a úrokom z omeškania. Posudzovaním týchto námietok sa odvolací súd bližšie nezaoberal, keďže bezprostredne súvisia s posúdením toho, či skutočne došlo k naplneniu zákonných podmienok predčasného zosplatnenia úveru prezumovaných v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, s čím sa však prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku náležite nevysporial.

23. Z dôvodu nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia v právne relevantnej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP). Úlohou súdu prvej inštancie bude v naznačenom smere opätovne vo veci rozhodnúť, náležite sa vysporiadať s podstatnými skutkovými a právnymi tvrdeniami sporových strán a vec právne posúdiť tak, aby bolo z jeho rozhodnutia zrejmé, ako k výroku dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.